

# Gairės



**Duomenų valdytojo ar duomenų tvarkytojo vadovaujančios  
prižiūros institucijos nustatymo gairės 8/2022**

**Versija 2.0**

**Priimta 2023 m. kovo 28 d.**

## Informacija apie versijas

Versija 1.0	2022 m. spalio 10 d.	Gairių priėmimas (ankstesnių gairių WP244 rev.01, kurias priėmė 29 straipsnio darbo grupė ir 2018 m. gegužės 25 d. patvirtino EDAV, atnaujinta versija) dėl tikslinių viešųjų konsultacijų.
Versija 2.0	2023 m. kovo 28 d.	Gairių priėmimas po viešųjų konsultacijų

## Turinys

0	Įvadas.....	4
1	Vadovaujančios priežiūros institucijos nustatymas: pagrindinės sąvokos .....	5
1.1	Tarpvalstybinis asmens duomenų tvarkymas.....	5
1.1.1	Sąvoka „padaryti didelį poveikį“ .....	5
1.2	Vadovaujanti priežiūros institucija .....	6
1.3	Pagrindinė buveinė.....	7
2	Veiksmai vadovaujančiai priežiūros institucijai nustatyti .....	7
2.1	Duomenų valdytojų pagrindinės buveinės nustatymas.....	7
2.1.1	Kriterijai, pagal kuriuos nustatoma duomenų valdytojo pagrindinė buveinė tais atvejais, kai ji nėra jo centrinės administracijos vieta EEE.....	8
2.1.2	Įmonių grupės.....	9
2.1.3	Bendri duomenų valdytojai .....	9
2.2	Ribiniai atvejai .....	10
2.3	Duomenų tvarkytojas.....	11
3	Kiti svarbūs klausimai .....	11
3.1	Susijusios priežiūros institucijos vaidmuo .....	11
3.2	Duomenų tvarkymas vietos mastu .....	12
3.3	EEE neįsisteigusios įmonės.....	12
	PRIEDAS. Klausimai, pagal kuriuos nustatoma vadovaujanti priežiūros institucija .....	13
1	Ar duomenų valdytojas arba tvarkytojas vykdo tarpvalstybinį asmens duomenų tvarkymą?..	13
2	Kaip nustatyti vadovaujančią priežiūros instituciją .....	13
3	Ar esama susijusių priežiūros institucijų? .....	14

## Europos duomenų apsaugos valdyba,

atsižvelgdama į 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (toliau – BDAR) 70 straipsnio 1 dalies e ir l punktus,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės (toliau – EEE) susitarimą, ypač į jo XI priedą ir 37 protokolą, su pakeitimais, padarytais 2018 m. liepos 6 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 154/2018<sup>1</sup>,

atsižvelgdama į savo Darbo tvarkos taisyklių 12 ir 22 straipsnius,

atsižvelgdama į 29 straipsnio darbo grupės duomenų valdytojo ar duomenų tvarkytojo vadovaujančios priežiūros institucijos nustatymo gaires WP244 rev.01,

atsižvelgdama į Europos duomenų apsaugos valdybos (toliau – EDAV) gaires Nr. 07/2020 dėl sąvokų „duomenų valdytojas“ ir „duomenų tvarkytojas“ pagal BDAR,

### PRIĖMĖ ŠIAS GAIRES:

## 0 ĮVADAS

1. 2017 m. balandžio 5 d. 29 straipsnio darbo grupė priėmė duomenų valdytojo ar duomenų tvarkytojo vadovaujančios priežiūros institucijos nustatymo gaires (WP244 rev.01)<sup>2</sup> ir jas pirmajame plenariniame posėdyje patvirtino EDAV<sup>3</sup>. Šis dokumentas – šiek tiek atnaujinta tų gairių versija. Visos nuorodos į 29 straipsnio darbo grupės duomenų valdytojo ar duomenų tvarkytojo vadovaujančios priežiūros institucijos nustatymo gaires (WP244 rev.01) nuo šiol turėtų būti aiškinamos kaip nuorodos į šias EDAV gaires.
2. EDAV pastebėjo, kad reikia papildomų patikslinimų, visų pirma dėl pagrindinės buveinės sąvokos kalbant apie bendrą duomenų tvarkymą ir atsižvelgiant į EDAV gaires Nr.07/2020 dėl sąvokų „duomenų valdytojas“ ir „duomenų tvarkytojas“ pagal BDAR<sup>4</sup>.
3. Su šiuo klausimu susijusi dalis buvo peržiūrėta ir atnaujinta, o visas likęs dokumentas nepakeistas, išskyrus redakcinius pakeitimus. Peržiūra konkrečiai susijusi su 2.1.3 skirsniu dėl bendry duomenų valdytojų.

---

<sup>1</sup> Šiame dokumente daromos nuorodos į valstybes nares turėtų būti suprantamos kaip nuorodos į EEE valstybes nares.

<sup>2</sup> Galima rasti adresu [http://ec.europa.eu/newsroom/article29/item-detail.cfm?item\\_id=611235](http://ec.europa.eu/newsroom/article29/item-detail.cfm?item_id=611235).

<sup>3</sup> Žr. [https://edpb.europa.eu/news/news/2018/endorsement-gdpr-wp29-guidelines-edpb\\_lt](https://edpb.europa.eu/news/news/2018/endorsement-gdpr-wp29-guidelines-edpb_lt).

<sup>4</sup> Žr. Gaires Nr. 07/2020 dėl sąvokų „duomenų valdytojas“ ir „duomenų tvarkytojas“ pagal BDAR, 2021 m. liepos 7 d. priimtą versiją 2.0 161, 162 ir 166 dalis, paskelbta adresu [https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-072020-concepts-controller-and-processor-gdpr\\_lt](https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-072020-concepts-controller-and-processor-gdpr_lt).

# 1 VADOVAUJANČIOS PRIEŽIŪROS INSTITUCIJOS NUSTATYMAS: PAGRINDINĖS SĄVOKOS

## 1.1 Tarpvalstybinis asmens duomenų tvarkymas

4. Nustatyti vadovaujančią priežiūros instituciją aktualu tik tuo atveju, kai duomenų valdytojas ar tvarkytojas atlieka tarpvalstybinį asmens duomenų tvarkymą. BDAR 4 straipsnio 23 punkte tarpvalstybinis duomenų tvarkymas apibrėžiamas kaip:
  - *asmens duomenų tvarkymas vykdomas Europos Sąjungoje (toliau – ES), kai veiklą vykdo duomenų valdytojo arba duomenų tvarkytojo buveinės daugiau kaip vienoje valstybėje narėje, ir duomenų valdytojas arba duomenų tvarkytojas yra įsisteigęs daugiau kaip vienoje valstybėje narėje; arba*
  - *asmens duomenų tvarkymas vykdomas ES, kai veiklą vykdo duomenų valdytojo arba duomenų tvarkytojo vienintelė buveinė, kuris daro arba gali padaryti didelį poveikį duomenų subjektams daugiau nei vienoje valstybėje narėje.*
5. Tai reiškia, kad jeigu organizacija turi buveines, pavyzdžiui, Prancūzijoje ir Rumunijoje, ir joms vykdamt veiklą tvarkomi asmens duomenys, tada tai bus laikoma tarpvalstybinio duomenų tvarkymu.
6. Arba organizacija gali vykdyti tik su savo buveine Prancūzijoje susijusią duomenų tvarkymo veiklą. Tačiau jeigu ta veikla daro arba gali padaryti didelį poveikį duomenų subjektams Prancūzijoje ir Rumunijoje, tai taip pat bus laikoma tarpvalstybinio duomenų tvarkymu.

### 1.1.1 Sąvoka „padaryti didelį poveikį“

7. BDAR neapibrėžiama sąvoka „didelis“ arba sąvoka „poveikį“. Šia formuluote buvo ketinama užtikrinti, kad į tarpvalstybinio duomenų tvarkymo apibrėžtį patektų ne visa duomenų tvarkymo veikla, daranti *bet kokį* poveikį ir vykdoma vienintelėje buveinėje.
8. Aktualiausias anglų kalbos žodžio „didelis“ (angl. *substantial*) reikšmės: gausios arba nemažos apimties arba dydžio (angl. *of ample or considerable amount or size*); gana didelis (angl. *fairly large*) arba turintis tvirtą vertę, tikrą reikšmę (angl. *having solid worth or value, of real significance*); tvirtas (angl. *solid*); svarus, svarbus (angl. *weighty, important*)<sup>5</sup>.
9. Aktualiausia žodžių junginio „daryti poveikį“ reikšmė yra „daryti įtaką“ arba „padaryti esminį įspūdį“. Susijęs daiktavardis „poveikis“ (angl. *effect*), be kita ko, reiškia rezultatą (angl. *a result*) arba padarinį (angl. *a consequence*)<sup>6</sup>. Tai reiškia, jog norint, kad duomenų tvarkymas padarytų kam nors poveikį, jis turi tam subjektui turėti kokių nors padarinių. Duomenų tvarkymas, kuris asmenims nedaro didelio poveikio, nepatenka į antrosios tarpvalstybinio duomenų tvarkymo apibrėžties dalies taikymo sritį. Tačiau jis patektų į pirmosios apibrėžties dalies taikymo sritį, jeigu asmens duomenų tvarkymas vykdomas ES, kai veiklą vykdo duomenų valdytojo arba duomenų tvarkytojo buveinės daugiau kaip vienoje valstybėje narėje, ir duomenų valdytojas arba duomenų tvarkytojas yra įsisteigęs daugiau kaip vienoje valstybėje narėje.
10. Duomenų tvarkymas gali patekti į antrosios apibrėžties dalies taikymo sritį, jeigu yra didelio poveikio tikimybė, ne tik faktinis didelis poveikis. Atkreipkite dėmesį, jog sąvoka „gali“ nereiškia, kad egzistuoja tik menka didelio poveikio galimybė. Didelio poveikio tikimybė turi būti didesnė kaip 50 proc. Tačiau,

---

<sup>5</sup> Oxford English Dictionary.

<sup>6</sup> Oxford English Dictionary.

be kita ko, tai reiškia, kad poveikis asmenims nebūtinai turi būti faktinis: didelio poveikio tikimybė yra pakankama, kad duomenų tvarkymas patektų į tarpvalstybinio duomenų tvarkymo apibrėžtį.

11. Tai, kad duomenų tvarkymo operacija gali apimti kelių, netgi daugelio, asmenų asmens duomenų tvarkymą ne vienoje valstybėje narėje, nebūtinai reiškia, kad duomenų tvarkymas daro arba gali padaryti didelį poveikį. Didelio poveikio nedarantis duomenų tvarkymas nelaikomas tarpvalstybinio duomenų tvarkymu pagal antrąją apibrėžties dalį, neatsižvelgiant į tai, kokiam skaičiui asmenų jis daro poveikį.
12. Priežiūros institucijos sąvoką „padaryti didelį poveikį“ aiškina kiekvienu konkrečiu atveju. Mes atsižvelgsime į duomenų tvarkymo aplinkybes, duomenų rūšį, duomenų tvarkymo tikslą ir į tai, ar duomenų tvarkymas:
  - daro arba gali padaryti asmenims žalą, nuostolių ar sukelia arba gali sukelti jiems sunkumų;
  - daro arba gali padaryti faktinį poveikį, nes apribojamos teisės ar atimama galimybė;
  - daro arba gali padaryti poveikį asmenų sveikatai, gerovei ar ramybei;
  - daro arba gali padaryti poveikį asmenų finansinei ar ekonominei būklei ar aplinkybėms;
  - sudaro sąlygas asmenis diskriminuoti ar su jais elgtis nesąžiningai;
  - apima specialių kategorijų asmens duomenų ar kitų privatumą pažeidžiančių duomenų, ypač vaikų asmens duomenų, analizę;
  - sukelia arba gali sukelti didelius asmenų elgsenos pokyčius;
  - turi mažai tikėtinų, nenumatytų ar nepageidaujamų padarinių asmenims;
  - sukelia sumišimą ar kitus neigiamus padarinius, įskaitant žalą reputacijai, arba
  - apima plataus spektro asmens duomenų tvarkymą.
13. Galiausiai didelio poveikio kriterijumi ketinama užtikrinti, kad priežiūros institucijos pagal BDAR nustatytą nuoseklumo užtikrinimo mechanizmą oficialiai bendradarbiauti privalėtų tik tuo atveju, „*kai priežiūros institucija siekia patvirtinti priemonę, galinčią turėti teisinių padarinių, susijusių su duomenų tvarkymo operacijomis, kuriomis daromas didelis poveikis daugeliui duomenų subjektų keliose valstybėse narėse*“<sup>7</sup>.

## 1.2 Vadovaujanti priežiūros institucija

14. Paprastai tariant, vadovaujanti priežiūros institucija yra institucija, kuriai tenka pagrindinė atsakomybė reguliuoti tarpvalstybinio duomenų tvarkymo veiklą, pavyzdžiui, tada, kai duomenų subjektas pateikia skundą dėl jo asmens duomenų tvarkymo.
15. Vadovaujanti priežiūros institucija koordinuoja bet kurį tyrimą, įtraukdama kitas, susijusias priežiūros institucijas.
16. Vadovujančios priežiūros institucijos nustatymas priklauso nuo to, kaip bus nustatyta duomenų valdytojo pagrindinės buveinės ar vienintelės buveinės vieta ES. BDAR 56 straipsnyje nurodyta:
  - *duomenų valdytojo arba duomenų tvarkytojo pagrindinės buveinės arba vienintelės buveinės priežiūros institucija turi kompetenciją veikti kaip vadovaujanti priežiūros institucija, kai tas duomenų valdytojas arba duomenų tvarkytojas vykdo tarpvalstybinį duomenų tvarkymą, vadovaujantis 60 straipsnyje nustatyta [bendradarbiavimo] procedūra.*

---

<sup>7</sup> Žr. BDAR 135 konstatuojamąją dalį.

### 1.3 Pagrindinė buveinė

17. BDAR 4 straipsnio 16 punkte nurodyta, kad:

- *duomenų valdytojo, turinčio buveinių daugiau kaip vienoje valstybėje narėje, atveju – jo centrinės administracijos vieta ES, išskyrus atvejus, kai **sprendimai dėl asmens duomenų tvarkymo tikslų ir priemonių** priimami kitoje duomenų valdytojo buveinėje ES ir ta buveinė turi **įgaliojimus nurodyti, kad tokie sprendimai būtų įgyvendinti**; tokiu atveju tokius sprendimus priėmusi buveinė laikoma pagrindine buveine;*
- *duomenų tvarkytojo, turinčio buveinių daugiau kaip vienoje valstybėje narėje, atveju – jo centrinės administracijos vieta ES, arba jeigu duomenų tvarkytojas neturi centrinės administracijos ES – duomenų tvarkytojo buveinė ES, kurioje vykdoma pagrindinė duomenų tvarkymo veikla, kai duomenų tvarkytojo buveinė vykdydama savo veiklą tvarko duomenis tiek, kiek duomenų tvarkytojui taikomos konkrečios prievolės pagal šį reglamentą;*

## 2 VEIKSMAI VADOVAUJANČIAI PRIEŽIŪROS INSTITUCIJAI NUSTATYTI

### 2.1 Duomenų valdytojų pagrindinės buveinės nustatymas

18. Siekiant nustatyti, kur yra pagrindinė buveinė, pirmiausia reikia nustatyti duomenų valdytojo centrinę administraciją EEE, jeigu ji ten yra. BDAR netiesiogiai vadovujamasi požiūriu, kad centrinė administracija ES yra ta vieta, kur priimami sprendimai dėl asmens duomenų tvarkymo tikslų ir priemonių, ir ši vieta turi įgaliojimus nurodyti, kad tie sprendimai būtų įgyvendinti.
19. BDAR taikomo vadovaujančios priežiūros institucijos principo esmė – tarpvalstybinio duomenų tvarkymo priežiūrą turėtų vykdyti tik viena priežiūros institucija ES. Tais atvejais, kai sprendimai dėl įvairios tarpvalstybinio duomenų tvarkymo veiklos priimami ES esančioje centrinėje administracijoje, įvairių tarptautinės įmonės vykdomą duomenų tvarkymo veiklą reguliuoja vienintelė vadovaujanti priežiūros institucija. Tačiau gali būti atvejų, kai savarankiškus sprendimus dėl konkrečios duomenų tvarkymo veiklos tikslų ir priemonių priima buveinė, kuri nėra centrinė administracija. Tai reiškia, kad gali būti atvejų, kai galima nustatyti ne vieną vadovaujančią priežiūros instituciją, t. y. kai tarptautinė įmonė nusprendžia turėti atskirus skirtingai duomenų tvarkymo veiklai skirtus sprendimų priėmimo centrus skirtingose šalyse.
20. Verta priminti, kad tais atvejais, kai tarptautinė įmonė visus su duomenų tvarkymo veiklos tikslais ir priemonėmis susijusius sprendimus sutelkia vienoje iš savo buveinių EEE (ir ta buveinė turi įgaliojimus tokius sprendimus įgyvendinti), tarptautinei įmonei nustatoma tik viena vadovaujanti priežiūros institucija.
21. Tokiais atvejais įmonėms būtina tiksliai nustatyti, kur priimami sprendimai dėl duomenų tvarkymo tikslo ir priemonių. Tinkamai nustatyti pagrindinę buveinę yra naudinga duomenų valdytojams ir duomenų tvarkytojams, nes taip suteikiama aiškumo, su kuria priežiūros institucija jiems reikia bendrauti įvairių BDAR įtvirtintų pareigų vykdymo klausimais. Kai aktualu, tai gali būti pareiga paskirti duomenų apsaugos pareigūną arba konsultaciją dėl rizikingos duomenų tvarkymo veiklos, kurios rizikos duomenų valdytojas pagrįstomis priemonėmis negali sumažinti. Atitinkamomis BDAR nuostatomis siekiama užtikrinti, kad minėtuosius reikalavimus būtų įmanoma įvykdyti.
22. Tai matyti iš toliau pateiktų pavyzdžių:

1 pavyzdys. Maisto produktų mažmenininkas turi būstinę (t. y. savo centrinės administracijos vietą) Roterdame (Nyderlandai). Jis turi buveinių įvairiose kitose EEE šalyse, kurios palaiko ryšius su privačiais

asmenimis. Visos buveinės vartotojų asmens duomenims tvarkyti rinkodaros tikslais naudoja tą pačią programinę įrangą. Visi sprendimai dėl rinkodaros tikslais tvarkomų vartotojų asmens duomenų tvarkymo tikslų ir priemonių priimami mažmenininko būstinėje Roterdame. Tai reiškia, kad įmonės vadovaujanti priežiūros institucija šios tarpvalstybinio duomenų tvarkymo veiklos atžvilgiu yra Nyderlandų priežiūros institucija.

2 pavyzdys. Banko būstinė yra Frankfurte ir visa<sup>8</sup> jo bankininkystės reikalų tvarkymo veikla organizuojama ten, tačiau jo draudimo departamentas yra Vienoje. Jeigu Vienoje esanti buveinė turi įgaliojimus spręsti dėl visos draudimo duomenų tvarkymo veiklos ir įgyvendinti šiuos sprendimus visoje EEE, tada, kaip numatyta BDAR 4 straipsnio 16 punkte, Austrijos priežiūros institucija būtų vadovaujanti priežiūros institucija tarpvalstybinio duomenų tvarkymo draudimo tikslais veiklos atžvilgiu, o asmens duomenų tvarkymą bankininkystės tikslais prižiūrėtų Vokietijos kompetentinga priežiūros institucija (t. y. Heseno žemės priežiūros institucija), nesvarbu, kur yra klientai<sup>9</sup>.

### 2.1.1 Kriterijai, pagal kuriuos nustatoma duomenų valdytojo pagrindinė buveinė tais atvejais, kai ji nėra jo centrinės administracijos vieta EEE

23. BDAR 36 konstatuojamoji dalis naudinga siekiant paaiškinti pagrindinį veiksnį, kuriuo remiantis turėtų būti nustatoma duomenų valdytojo pagrindinė buveinė, jeigu netaikomas centrinės administracijos kriterijus. Tam reikia nustatyti, kur per stabilias struktūras vykdoma veiksminga ir reali valdymo veikla, lemianti pagrindinius sprendimus dėl duomenų tvarkymo tikslų ir priemonių. BDAR 36 konstatuojamojoje dalyje taip pat paaiškinta, kad „*asmens duomenų tvarkymo techninių priemonių ir technologijų buvimas ir naudojimas arba duomenų tvarkymo veikla savaime nereiškia, kad buveinė yra pagrindinė ir todėl nėra esminiai pagrindinės buveinės nustatymo kriterijai*“.
24. Duomenų valdytojas pats nustato, kur yra jo pagrindinė buveinė ir atitinkamai kuri priežiūros institucija yra jo vadovaujanti priežiūros institucija. Tačiau vėliau atitinkama susijusi priežiūros institucija gali šį sprendimą ginčyti.
25. Toliau pateikiami veiksniai yra naudingi siekiant pagal BDAR sąlygas nustatyti duomenų valdytojo pagrindinės buveinės vietą tais atvejais, kai ji nėra jo centrinės administracijos vieta EEE.
  - Kur galutinai patvirtinami sprendimai dėl duomenų tvarkymo tikslų ir priemonių?
  - Kur priimami sprendimai dėl verslo veiklos, kurią vykdančios tvarkomi duomenys?
  - Kur faktiškai suteikti įgaliojimai užtikrinti sprendimų įgyvendinimą?
  - Kur dirba direktorius (arba direktoriai), kuriam (-iems) tenka bendroji vadovų atsakomybė už tarpvalstybinio duomenų tvarkymo veiklą?
  - Kur duomenų valdytojas arba duomenų tvarkytojas yra užregistruotas kaip įmonė, jeigu jis veikia vienintelėje teritorijoje?

<sup>8</sup> EDAV pripažįsta, kad asmens duomenys bankininkystės tikslais gali būti tvarkomi įvairiais duomenų tvarkymo tikslais. Tačiau, kad būtų paprasčiau, EDAV laiko, kad jie visi tvarkomi vienu tikslu. Tas pats pasakytina apie duomenų tvarkymą draudimo tikslais.

<sup>9</sup> Taip pat reiktų prisiminti, kad BDAR numatyta galimybė konkrečiais atvejais vykdyti priežiūrą vietoje. Žr. 127 konstatuojamąją dalį: „*Kiekviena priežiūros institucija, kuri veikia ne kaip vadovaujanti priežiūros institucija, turėtų būti kompetentinga nagrinėti atvejus vietoje, kai duomenų valdytojas arba duomenų tvarkytojas yra įsisteigęs daugiau kaip vienoje valstybėje narėje, tačiau konkretaus duomenų tvarkymo atvejo dalykas yra susijęs tik su vienoje valstybėje narėje atliekamu asmens duomenų tvarkymu ir su duomenų subjektais tik toje vienoje valstybėje narėje, pavyzdžiui, kai dalykas yra susijęs su darbuotojų duomenų tvarkymu konkrečiame su darbo santykiais susijusiame kontekste valstybėje narėje.*“ Šis principas reiškia, kad su vietos darbuotojų darbo aplinkybėmis susijusių žmoniškųjų išteklių duomenų tvarkymo priežiūra gali tekti keletui priežiūros institucijų.



26. Atkreipkite dėmesį, kad tai nėra baigtinis sąrašas. Atsižvelgiant į duomenų valdytoją ar atitinkamą duomenų tvarkymo veiklą, gali būti aktualūs kiti veiksniai. Jeigu priežiūros institucija turi prižasčių abejoti, ar duomenų valdytojo nustatyta buveinė iš tikrųjų yra pagrindinė buveinė, kaip nustatyta BDAR, ji, žinoma, gali pareikalauti, kad duomenų valdytojas pateiktų papildomą informaciją, reikalingą siekiant įrodyti, kur yra jo pagrindinė buveinė.

### 2.1.2 Įmonių grupės

27. Kai duomenis tvarko įmonių grupė, turinti būstinę EEE, daroma prielaida, kad kontroliuojančiosios įmonės buveinė yra su asmens duomenų tvarkymu susijusių sprendimų priėmimo centras ir todėl bus laikoma pagrindine grupės buveine, išskyrus atvejus, kai sprendimus dėl duomenų tvarkymo tikslų ir priemonių priima kita buveinė. EEE esanti įmonių grupės patronuojančioji įmonė arba veiklos būstinė veikiausiai yra pagrindinė buveinė, nes ji yra centrinės administracijos vieta.
28. Tai, kad apibrėžtyje nurodyta duomenų valdytojo centrinės administracijos vieta, ypač tinka organizacijoms, turinčioms centralizuotus sprendimų priėmimo būstines ir filialų tipo struktūrą. Tokiais atvejais aišku, kad įgaliojimus priimti sprendimus dėl tarpvalstybinio duomenų tvarkymo ir nurodyti juos vykdyti turi įmonės būstinė. Tokiais atvejais paprasta nustatyti pagrindinės buveinės vietą ir atitinkamai vadovujančią priežiūros instituciją. Tačiau įmonių grupės sprendimų sistema gali būti sudėtingesnė, įvairioms buveinėms gali būti suteikti nepriklausomi įgaliojimai priimti sprendimus dėl tarpvalstybinio duomenų tvarkymo. Pirmiau išdėstyti kriterijai turėtų padėti įmonių grupėms nustatyti savo pagrindinę buveinę.

### 2.1.3 Bendri duomenų valdytojai

29. BDAR konkrečiai neaptartas klausimas, kaip paskirti vadovujančią priežiūros instituciją, kai du arba daugiau EEE įsisteigusiu duomenų valdytojų kartu nustato duomenų tvarkymo tikslus ir priemones, t. y. kai jie yra bendri duomenų valdytojai. BDAR 26 straipsnio 1 dalyje ir 79 konstatuojamojoje dalyje aiškiai nustatyta, kad bendrų duomenų valdytojų atveju duomenų valdytojai skaidriai nustato atitinkamas savo pareigas laikytis BDAR nustatytų įpareigojimų.
30. Kaip EDAV priminė savo gairėse dėl sąvokų „duomenų valdytojas“ ir „duomenų tvarkytojas“<sup>10</sup>, bendri duomenų valdytojai turi nustatyti, kas ką daro, tarpusavyje sprenddami, kas turės atlikti konkrečias užduotis, siekiant užtikrinti, kad duomenų tvarkymas atitiktų pagal BDAR taikytinas prievoles, susijusias su atitinkamu bendru duomenų tvarkymu.
31. Atitikties užtikrinimo priemonės ir susijusios pareigos, į kurias turėtų atsižvelgti bendri duomenų valdytojai, nustatydami savo atitinkamą atsakomybę, be konkrečiai BDAR 26 straipsnio 1 dalyje nurodytų pareigų, turėtų apimti, be kita ko, ryšių su duomenų subjektais ir priežiūros institucijomis organizavimą.
32. Reikėtų priminti, kad priežiūros institucijos nėra saistomos tokio susitarimo sąlygų nei dėl šalių paskyrimo bendrais duomenų valdytojais, nei dėl paskirto kontaktinio asmens<sup>11</sup>.
33. Be to, bendrų duomenų valdytojų sprendimų priėmimo įgaliojimai neapima nei kompetentingos priežiūros institucijos nustatymo pagal BDAR 55 ir 56 straipsnius, nei šių priežiūros institucijų gebėjimo vykdyti savo užduotis ir įgaliojimus, kaip aprašyta BDAR 57 ir 58 straipsniuose.

---

<sup>10</sup> Žr. Gaires Nr. 07/2020 dėl sąvokų „duomenų valdytojas“ ir „duomenų tvarkytojas“ pagal BDAR, 161, 162 ir 166 punktus.

<sup>11</sup> Žr. Gaires Nr. 07/2020 dėl sąvokų „duomenų valdytojas“ ir „duomenų tvarkytojas“ pagal BDAR, 191 punktą.

34. Pagal BDAR pagrindinės buveinės sąvoka yra susijusi su vieninteliu duomenų valdytoju ir negali būti taikoma bendro duomenų valdytojo atveju. Tai nedaro poveikio kiekvieno bendro duomenų valdytojo galimybei turėti savo pagrindinę buveinę. Kitaip tariant, duomenų valdytojo pagrindinė buveinė negali būti laikoma pagrindine bendrų duomenų valdytojų buveine, kai duomenys tvarkomi jiems bendrai valdant. Todėl bendri duomenų valdytojai negali paskirti abiejų bendrų duomenų valdytojų bendros pagrindinės buveinės (tarp buveinių, kuriose priimami sprendimai dėl duomenų tvarkymo tikslų ir priemonių).

## 2.2 Ribiniai atvejai

35. Bus ribinių ir sudėtingų atveju, kai sunku nustatyti pagrindinę buveinę arba nustatyti, kur priimami sprendimai dėl duomenų tvarkymo. Taip gali būti, kai vykdoma tarpvalstybinio duomenų tvarkymo veikla ir duomenų valdytojas yra įsisteigęs keliose valstybėse narėse, tačiau EEE nėra centrinės administracijos ir nėra viena iš EEE esančių buveinių nepriima sprendimų dėl duomenų tvarkymo (t. y. sprendimai priimami tik už EEE ribų).
36. Minėtuojų atveju tarpvalstybinį duomenų tvarkymą vykdanči įmonė gali pageidauti, kad jos veiklą reguliuotų vadovaujanti priežiūros institucija ir ji atitinkamai galėtų pasinaudoti vieno langelio principu. Tačiau BDAR sprendimas tokiems atvejams nenumatytas. Šiomis aplinkybėmis įmonė turėtų kaip savo pagrindinę buveinę nurodyti buveinę, turinčią įgaliojimus įgyvendinti sprendimus dėl duomenų tvarkymo veiklos ir prisiimti atsakomybę už duomenų tvarkymą, pvz., turėti pakankamai turto. Jeigu įmonė pagrindinės buveinės tokiu būdu nenustato, nebus įmanoma paskirti vadovujančios priežiūros institucijos. Priežiūros institucijos visada galės prireikus atlikti papildomą tyrimą.
37. BDAR neleidžiama ieškoti palankesnio teisinio reglamentavimo. Jeigu įmonė teigia, kad jos pagrindinė buveinė yra vienoje valstybėje narėje, tačiau ten nevykdoma veiksminga ir reali valdymo veikla ir nepriimami sprendimai dėl asmens duomenų tvarkymo, atitinkamos priežiūros institucijos (arba galiausiai EDAV<sup>12</sup>), vadovaudamosi objektyviais kriterijais ir įvertindamos įrodymus, nuspręš, kuri priežiūros institucija yra vadovaujanti. Nustatant, kur yra pagrindinė buveinė, gali prireikti aktyvaus priežiūros institucijų atliekamo tyrimo ir bendradarbiavimo. Išvadų negalima grįsti tik tiriamos organizacijos pareiškimais. Duomenų valdytojams ir duomenų tvarkytojams galiausiai tenka prievolė įrodyti priežiūros institucijoms, kur priimami atitinkami sprendimai dėl duomenų tvarkymo ir kur suteikti įgaliojimai tokius sprendimus įgyvendinti. Veiksminga duomenų tvarkymo veiklos apskaita padėtų ir organizacijoms, ir priežiūros institucijoms nustatyti vadovujančią priežiūros instituciją. Vadovaujanti priežiūros institucija arba susijusios priežiūros institucijos gali nugincyti duomenų valdytojo analizę, remdamosi objektyvia aktualių faktų analize, o prireikus gali paprašyti papildomos informacijos.
38. Kai kuriais atvejais atitinkamos priežiūros institucijos prašys duomenų valdytojo pateikti EDAV gaires atitinkančius aiškius įrodymus, kur yra jo pagrindinė buveinė arba kur priimami sprendimai dėl konkrečios duomenų tvarkymo veiklos. Į šiuos įrodymus bus deramai atsižvelgiama ir susijusios priežiūros institucijos bendradarbiaudamos nuspręš, kuri iš jų ims vadovauti tyrimams. Tokiais atvejais į EDAV sprendimui priimti pagal BDAR 65 straipsnio 1 dalies b punktą bus kreipiamasi tik tada, kai priežiūros institucijos nesutars dėl vadovujančios priežiūros institucijos nustatymo. Tačiau EDAV tikisi, kad dažniausiai atitinkamos priežiūros institucijos sugebės susitarti dėl visoms pusėms priimtinos veiksmų eigos.

---

<sup>12</sup> Žr. 35 dalį.

## 2.3 Duomenų tvarkytojas

39. BDAR siūloma naudinga vieno langelio sistema duomenų tvarkytojams, kuriems taikomas šis reglamentas ir kurie turi buveines daugiau kaip vienoje valstybėje narėje.
40. BDAR 4 straipsnio 16 punkto b papunktyje nurodyta, kad duomenų tvarkytojo pagrindinė buveinė yra jo centrinės administracijos vieta ES, arba, jeigu duomenų tvarkytojas neturi centrinės administracijos ES – duomenų tvarkytojo buveinė ES, kurioje vykdoma pagrindinė duomenų tvarkymo veikla.
41. Vis dėlto pagal BDAR 36 konstatuojamąją dalį tais atvejais, kurie yra susiję ir su duomenų valdytoju, ir su duomenų tvarkytoju, kompetentinga vadovaujanti priežiūros institucija turėtų būti duomenų valdytojo priežiūros institucija. Šiuo atveju duomenų tvarkytojo priežiūros institucija bus laikoma susijusia priežiūros institucija ir turėtų dalyvauti bendradarbiavimo procedūroje. Ši taisyklė bus taikoma tik tais atvejais, kai duomenų valdytojas įsisteigęs EEE. Tais atvejais, kai duomenų valdytojams pagal BDAR 3 straipsnio 2 dalį taikomas šis reglamentas, jiems nebus taikomas vieno langelio mechanizmas. Duomenų tvarkytojas, pavyzdžiui, didelis debesijos paslaugų teikėjas, gali teikti paslaugas keliems skirtingose valstybėse narėse esantiems duomenų valdytojams. Tokiais atvejais vadovaujanti priežiūros institucija bus kompetentinga veikti kaip duomenų valdytojo vadovaujanti priežiūros institucija. Praktiškai tai reiškia, kad duomenų tvarkytojui gali tekti bendrauti su daugeliu priežiūros institucijų.

## 3 KITI SVARBŪS KLAUSIMAI

### 3.1 Susijusios priežiūros institucijos vaidmuo

42. BDAR 4 straipsnio 22 punkte nurodyta, kad:

*„susijusi priežiūros institucija – priežiūros institucija, kuri yra susijusi su asmens duomenų tvarkymu dėlto, kad: a) duomenų valdytojas arba duomenų tvarkytojas yra įsisteigęs tos priežiūros institucijos valstybės narės teritorijoje; b) duomenų tvarkymas daro arba gali padaryti didelį poveikį tos priežiūros institucijos valstybėje narėje gyvenantiems duomenų subjektams; arba c) skundas buvo pateiktas tai priežiūros institucijai.“*
43. Susijusios priežiūros institucijos sąvoka siekiama užtikrinti, kad vadovujančios priežiūros institucijos modelis neužkirstų kelio kitoms priežiūros institucijoms daryti įtaką tam, kaip bus sprendžiamas klausimas, kai, pavyzdžiui, duomenų tvarkymo veikla daro didelį poveikį ne vadovujančios priežiūros institucijos jurisdikcijoje gyvenantiems asmenims. Kalbant apie a punkte paminėtą veiksnį, taikomi tie patys argumentai, kaip ir vadovujančiai priežiūros institucijai nustatyti. Atkreipkite dėmesį, kad pagal b punktą duomenų subjektas turi tik gyventi atitinkamoje valstybėje narėje; jis neprivalo būti tos valstybės pilietis. Pagal c punktą apskritai bus lengva faktiškai nustatyti, ar konkreti priežiūros institucija gavo skundą.
44. BDAR 56 straipsnio 2 ir 5 dalyse numatyta, kad susijusi priežiūros institucija prisiima tam tikrą atvejo nagrinėjimo vaidmenį nebūdama vadovaujanti priežiūros institucija. Tuo atveju, jei vadovaujanti priežiūros institucija nusprendžia atvejo nenagrinėti, atvejį nagrinėja vadovujančią priežiūros instituciją informavusi susijusi priežiūros institucija. Tai atitinka BDAR 61 straipsnyje (Savitarpio pagalba) ir 62 straipsnyje (Priežiūros institucijų bendros operacijos) nurodytas procedūras. Taip gali būti, jeigu rinkodaros įmonė, kurios pagrindinė buveinė yra Paryžiuje, pateikia rinkai produktą, darantį poveikį tik Portugalijoje gyvenantiems duomenų subjektams. Tokiu atveju Prancūzijos ir Portugalijos priežiūros institucijos gali susitarti, kad Portugalijos priežiūros institucijai reikėtų imtis vadovauti sprendžiant šį klausimą. Priežiūros institucijos gali paprašyti duomenų valdytojų padėti išsiaiškinti jų

įmonėse taikomą tvarką. Kadangi duomenų tvarkymo veikla daro tik vietos masto poveikį, t. y. tik poveikį Portugalijoje gyvenantiems asmenims, Prancūzijos ir Portugalijos priežiūros institucijos turi diskreciją nuspręsti, kuri priežiūros institucija turėtų spręsti šį klausimą, kaip numatyta BDAR 127 konstatuojamojoje dalyje.

45. BDAR reikalaujama, kad vadovaujanti ir susijusios priežiūros institucijos bendradarbiautų, deramai atsižvelgdamos į viena kitos nuomonę ir siekdamos užtikrinti, kad klausimas būtų išnagrinėjamas ir išsprendžiamas kiekvienai institucijai priimtiniu būdu, o duomenų subjektams būtų prieinama veiksminga teisinė gynyba. Priežiūros institucijos turėtų stengtis susitarti dėl visoms pusėms priimtinos veiksmų eigos. Oficialiu nuoseklumo užtikrinimo mechanizmu turėtų būti naudojama tik tuo atveju, jeigu bendradarbiaujant nepasiekama visoms pusėms priimtino rezultato.
46. Sprendimų abipusio pripažinimo principas gali būti taikomas ne tik išvadoms dėl materialinių nuostatų, bet ir sprendimams dėl veiksmų eigos, įskaitant vykdymo užtikrinimo veiklą (pvz., dėl išsamaus tyrimo arba ribotos aprėpties tyrimo). Jis taip pat gali būti taikomas sprendimui nenagrinėti atvejo pagal BDAR, pavyzdžiui, dėl oficialios prioritetų paskirstymo politikos arba dėl to, kad esama kitų susijusių institucijų, kaip aprašyta pirmiau.
47. Kad BDAR nustatyta bendradarbiavimo procedūra ir nuoseklumo užtikrinimo mechanizmas gerai veiktų, priežiūros institucijoms būtina pasiekti bendrą sutarimą ir parodyti gerą valią.

### 3.2 Duomenų tvarkymas vietos mastu

48. Vietos masto duomenų tvarkymo veikla BDAR bendradarbiavimo ir nuoseklumo nuostatomis nereglamentuojama. Priežiūros institucijos gerbs viena kitos kompetenciją vietos mastu reguliuoti vietos masto duomenų tvarkymo veiklą. Vietos mastu taip pat visada bus nagrinėjami duomenų tvarkymo atvejai, kai duomenis tvarko valdžios institucijos.

### 3.3 EEE neįsisteigusios įmonės

49. BDAR nustatyti bendradarbiavimo ir nuoseklumo užtikrinimo mechanizmai taikomi tik tiems duomenų valdytojams, kurie turi vieną ar kelias buveines EEE. Jeigu įmonė neturi buveinės EEE, vien atstovo buvimas valstybėje narėje nesuteikia galimybės pasinaudoti vieno langelio principu. Tai reiškia, kad duomenų valdytojai, neturintys buveinės EEE, per savo vietos atstovą turi bendrauti su kiekvienos valstybės narės, kurioje jie vykdo veiklą, vietos priežiūros institucijomis.

Europos duomenų apsaugos valdybos vardu

Pirmininkė

(Andrea Jelinek)

## PRIEDAS. KLAUSIMAI, PAGAL KURIUOS NUSTATOMA VADOVAUJANTI PRIEŽIŪROS INSTITUCIJA

1 Ar duomenų valdytojas arba tvarkytojas vykdo tarpvalstybinį asmens duomenų tvarkymą?

a. Taip, jeigu:

- duomenų valdytojas arba tvarkytojas yra įsisteigęs daugiau kaip vienoje valstybėje narėje ir
- duomenų tvarkymas vykdomas, kai veiklą vykdo buveinės daugiau kaip vienoje valstybėje narėje.

➤ Šiuo atveju pereikite prie 2 skirsnio.

b. Taip, jeigu:

- duomenų tvarkymas vykdomas, kai veiklą vykdo duomenų valdytojo arba duomenų tvarkytojo vienintelė buveinė Europos ekonominėje erdvėje (toliau – EEE), tačiau duomenų tvarkymas:
- daro arba gali padaryti didelį poveikį asmenims daugiau kaip vienoje valstybėje narėje.

➤ Šiuo atveju vadovaujanti priežiūros institucija yra institucija, atsakinga už duomenų valdytojo arba duomenų tvarkytojo vienintelę buveinę vienintelėje valstybėje narėje. Logiška, kad tai yra duomenų valdytojo arba duomenų tvarkytojo pagrindinė buveinė, nes tai yra jo vienintelė buveinė.

2 Kaip nustatyti vadovaujančią priežiūros instituciją

a. Kai atvejis susijęs su tik duomenų valdytoju:

- i. nustatykite duomenų valdytojo centrinės administracijos vietą EEE;
- ii. duomenų valdytojo vadovaujanti priežiūros institucija yra šalies, kurioje yra centrinės administracijos vieta, priežiūros institucija.

Tačiau:

- iii. Jeigu sprendimai dėl duomenų tvarkymo tikslų ir priemonių priimami EEE esančioje kitoje buveinėje ir ta buveinė turi įgaliojimus tuos sprendimus įgyvendinti, tada vadovaujanti priežiūros institucija yra šalies, kurioje yra ši buveinė, institucija.

b. Kai atvejis susijęs ir su duomenų valdytoju, ir su duomenų tvarkytoju:

- i. patikrinkite, ar duomenų valdytojas yra įsisteigęs EEE ir ar jam taikoma vieno langelio sistema. Jeigu taip,
- ii. nustatykite duomenų valdytojo vadovaujančią priežiūros instituciją. Ši institucija taip pat bus duomenų tvarkytojo vadovaujanti priežiūros institucija;
- iii. už duomenų tvarkytoją atsakinga (nevadovaujanti) priežiūros institucija bus susijusi priežiūros institucija – žr. 3 skirsnį.

- c.** Kai atvejis susijęs tik su duomenų tvarkytoju:
- i.** nustatykite duomenų tvarkytojo centrinės administracijos vietą EEE;
  - ii.** jeigu duomenų tvarkytojas EEE neturi centrinės administracijos, nustatykite EEE esančią buveinę, kurioje duomenų tvarkytojas vykdo pagrindinę duomenų tvarkymo veiklą.
- d.** Kai atvejis susijęs tik su bendrais duomenų valdytojais:
- i.** patikrinkite, ar bendri duomenų valdytojai yra įsisteigę EEE;
  - ii.** atitinkamai nustatykite kiekvieno bendro duomenų valdytojo centrinės administracijos vietą EEE (kai taikoma);
  - iii.** atitinkamo bendro duomenų valdytojo vadovaujanti priežiūros institucija yra šalies, kurioje yra centrinės administracijos vieta, priežiūros institucija.

### 3 Ar esama susijusių priežiūros institucijų?

Institucija yra susijusi institucija:

- kai duomenų valdytojas arba duomenų tvarkytojas turi buveinę jos teritorijoje arba
- kai duomenų tvarkymas daro arba gali padaryti didelį poveikį tos priežiūros institucijos teritorijoje gyvenantiems duomenų subjektams arba
- kai konkreti priežiūros institucija gauna skundą.